

D E N Í K.

Pasivní justice. U příležitosti zpráv o parlamentním jednání o úpravě platů soudců a úředníků s vysokoškolským vzděláním objevily se v denních listech poznámky — nevíme, kým inspirované — vyznívající v ten smysl, že beztak pasivní rozpočet justiční správy nemůže být zatěžován dalšími osobními výdaji. Proto se doporučovalo k úhradě zvýšení soudních poplatků. O tomto požadavku je jistě diskuse možná,aráží však, jak se pohlíží na rozpočet justiční správy. Justice přece není výdělečný podnik, jehož finanční výtěžek by vyjadřoval jeho prosperitu. Zmíněný názor vedl by důsledně k opuštěným primitivním formám finančního hospodářství. Za takových okolností nelze se arci diviti, že vážnost a význam nevýnosného soudnictví upadá. Třeba se jen obávati, abychom nepocítili příliš citelně nedostatek řádného soudnictví se všemi důsledky a nepřesvědčili se, že význam justice jest přece jen jinde než ve finanční výnosnosti.

O problému vyvlastnění v právu mezinárodním pojednal ve schůzi Právnické jednoty v Praze konané dne 11. dubna 1929, Dr. Bohumil Kučera. Úvodem formuloval daný problém s hlediska klasické francouzské teorie vyvlastnění, zdůrazniv, že problém vyvlastnění stává se mezinárodním tím, že předmětem vyvlastnění jsou majetkové kusy cizinců. Celý problém rozložil si přednášející na dvě části, totiž na otázku, zda lze vyvlastňovati majetek cizinců vůbec, a na otázku, jakou náhradu sluší poskytnouti vyvlastněnému cizinci. Při řešení těchto otázek rozlišil přednášející ostře směr přirozenoprávní a pozitivistický. Ukázal na přirozenoprávní fundování zásady, podle níž má cizinec nárok na přednostní postavení v poměru k tuzemcům. Zvláštní pozornost věnoval otázce, jak teorie soukromého práva mezinárodního působila na formaci norem mezinárodního práva o právním postavení cizozemského majetku. Na základě bohatých literárních dokladů uvedl přednášející, že pozitivistický směr v právu mezinárodním reklamuje pro suverenní státy samostatnost v oboru zákonodárství, soudnictví i správy do té míry, pokud není omezena mezinárodními smlouvami. Pokud jde o vyvlastnění majetku cizinců, položil přednášející důraz na to, že nutno lišiti mezi vyvlastněním, k němuž dochází vzhledem k politické příslušnosti cizincově, a vyvlastněním, jež se děje vzhledem k významu vyvlastňovacího objektu pro veřejnou správu. Tento poslední druh vyvlastnění je beze všeho možný, první druh pak není bez zvláštního právního titulu přípustný v mírové době. Přednášející doložil tu své vývody rozhodnutím Stálého mezinárodního soudního dvoru, vynesným ve